

GRØNT LANDTRANSPORTPROGRAM

- et initiativ til offentlig-privat samarbeid om en grønnere næringstransport

Norge har satt ambisiøse klima- og teknologimål for transport- og anleggssektoren. Utslippene skal halveres innen 2030, og lav- og nullutslippsteknologi rulles ut i stor skala. Mobilisering av bedriftene og tett samarbeid mellom myndighetene og næringslivet er en forutsetning for å lykkes. Grønt landtransportprogram er et initiativ fra næringslivet til et forpliktende offentlig-privat samarbeid om grønt skifte i den landbaserte næringstransporten.

På vei mot det grønne skiftet

[Grønt landtransportprogram](#) (GLP) ble etablert i januar 2021, etter å ha mottatt oppstartbevilgning fra Klima- og miljødepartementet på 1,5 million kroner. 26 næringsorganisasjoner står bak initiativet og etableringen av programmet, og vi har startet rekruttering av partnerbedrifter og observatører (offentlige virksomheter) til programmet. GLP bygger videre på arbeidet som ble gjort i [Veikart for næringslivets transporter](#) i 2016, og henter inspirasjon fra Grønt skipsfartsprogram.

Organisering og finansiering

Programmet er organisert som er prosjekt med tilknyttede medlemsorganisasjoner, partnerbedrifter, og observatører fra offentlig virksomhet. GLP er tenkt å være et offentlig-privat samarbeid med finansiering og egeninnsats fra medlemsorganisasjoner og partnerbedrifter, som motsvares av et årlig finansielt bidrag fra staten over statsbudsjettet. Det er sendt søknad til Klima- og miljødepartementet om et statlig bidrag på 5 mill. kroner over statsbudsjettet for 2022.

Medlemsorganisasjoner:

Næringstransporten på land er organisert i ulike bransjeforeninger og kjennetegnes av et stort antall kjøretøy og maskiner med mange ulike eiere og leverandører. For å få fart i utrulling av lav- og nullutslippsteknologi trengs en bred mobilisering og kunnskapsdeling på tvers av bransjene, og mer systematisk samarbeid med myndighetene om utvikling av infrastruktur, tiltak og løsninger. GLP er tilgjengelig for alle virksomheter uavhengig av bransjetilknytning.

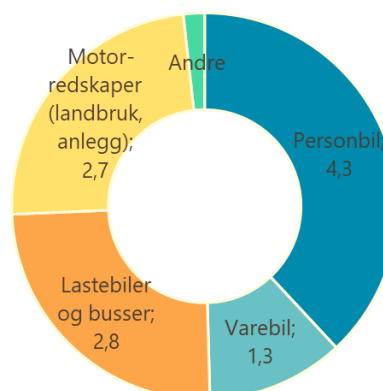
Mål for programmet

Formålet med GLP er å bidra til å realisere vedtatte nasjonale klimamål, og stimulere til et bredt teknologiskifte. Programmet skal bistå norske bedrifter med å kutte utslipp fra transport raskt og kostnadseffektivt. GLP skal bygge en arena for samhandling mellom næringsorganisasjonene, bedriftene og myndighetene, og bidra til konsensus om teknologiske løsninger, rammebetingelser og infrastruktur. GLP har følgende konkrete mål:

- **Samle verdikjeden:** transportkjøpere, transportleverandører, kjøretøyleverandører, energileverandører, leverandører av teknologi og tjenester, finansieringsinstitusjoner og offentlige myndigheter.
- **Dele kunnskap,** analyser og empiri om teknologivalg og -muligheter for å redusere usikkerhet for transportselskapers investeringer i ny teknologi eller utslippsreducerende tiltak
- **Utvikle verktøy** som gir den enkelte bedre grunnlag for å etterspørre og vurdere hvilke løsninger som er best.
- **Motivere** flere til å gjennomføre grønne valg, herunder bidra aktivt i piloter for å oppnå raskere markedsintroduksjon av ny teknologi og infrastruktur
- **Bistå myndigheter** med å utarbeide rammebetingelser som bidrar til det grønne skiftet i næringslivets transporter og at utslippene reduseres på en samfunnsøkonomisk effektiv måte.
- **Skape** grobunn for nye næringer og verdiskaping i grensesnittet mellom transportsektoren og energisystemet.

Utfordring – halvere transportutslippene

Transportsektoren er den største kilden til utslipp av klimagasser i Norge, og står samlet for rundt 30 prosent av de nasjonale klimagassutslippene. Næringstransport på land utføres av varebiler, lastebiler, busser, anleggsmaskiner og landbruksmaskiner. Veien mot lav- og nullutslipp er lengre for tyngre kjøretøy og -maskiner enn tilfellet er for lette personbiler. Mens over 50 prosent av nybilsalget i Norge i 2020 var elbiler, er slike løsninger knapt synlig i salgsstatistikken for store deler av næringstransporten. Utviklingen er i gang og halveringsmålet mulig å innfri med mobilisering, samarbeid og kraftfulle virkemidler. Men da må barrierer knyttet til teknologirisiko, usikkerhet og merkostnader overvinnes.

Fordeling utslipp landtransport i mill. tonn CO₂-ekv.
Kilde SSB og Miljødirektoratet

Klimaplanen for 2021-2030 har som mål å redusere de ikke-kvotepliktige utslippene av klimagasser med 45 prosent fra 2005 innen 2030. Transport står for 60 prosent av disse utslippene, og må reduseres kraftig dersom målet skal være mulig å nå. Ambisjonen er at klimagassutslippene fra transportsektoren skal halveres i 2030 sammenliknet med 2005. Virkemidlene som utpekes for å nå halveringsmålet er en kraftig økning av CO₂-avgiften, krav i offentlige anbud og økt omsetningskrav for biodrivstoff. Som følge av Norges skjerpede utslippsforpliktelse til FN (50-55 prosent), og EUs plan "Fit-For-55", må nasjonale mål og virkemidler nå skjerpes ytterligere.

Aktiviteter i regi av Grønt landtransportprogram

GLP skal mobilisere bedriftene til å ta i bruk lav- og nullutslippsløsninger i den landbaserte næringstransporten. GLP skal bidra til realisme og konsensus i valg av tiltak og virkemidler som sparringspartner og bindeledd mot myndighetene. Prioriterte aktiviteter vil være pilot- og skaleringsprosjekter, utvikling av verktøy og veiledere, webinarer og kurs, nettside og nyhetsbrev, kunnskapsutvikling og erfaringsdeling, workshoper og partnernmøter, og aktivt samarbeid med myndighetene om tiltak og virkemidler.

Les mer: <https://www.nho.no/samarbeid/gront-landtransportprogram/>

